

M A G Y A R K U R I R.

Indult Bécsből, Kedden, Julius' 11-dikén, 1826.

Nagy Britannia.

Junius' 7-dikéről jelentik Máltai magános levelek, hogy oda Angliából, egy minden hadi készületekkel terhelt hajó érkezett meg, a' melly Lord Cochranétól lévén oda küldetve, ezen Lordnak minden órán lejendő megérkezését is jelentette.

A' Londoni Sun illy megjegyzéssel említi a' nevezett Lordnak Angliából a' Görög tengerre lett elindulását: — „A' Lord Cochrané esmeretes vitézsége és alkalmatossága hamari változást ígér nekünk a' Görögök' dolgán. Ő tökéletesen ért azon hadakozásnak módjához, melly a' Görögök és Törökök között folytattatik, 's talám több tulajdonságokkal van, mint más akár ki, felruháztatva, arra, hogy másoknak indulatját, érzéseit, és munkálódási tehetségét is feltűzessittse. Karakterének megjegyzésre méltóbb vonása az a' befolyás, mellyel ő a' vezérlése alá tartozó embereknek hajlandóságát megtudja nyerni, 's ezen embereknek hozzá való bizodalma az ő tulajdon személlyes Karakterének tüzes vóltával egyesülve, nem lehet hogy az egész Görög országban uralkodó lelket újabban fel ne elevenittse, mint hogy ezen lélek nem egyébre hanem csak egy tapasztalt és taktikával bíró Vezérre várakozik, hogy magát nagy tettek által ditsőségessé tegye. Mi tellyes szívből szerentsét kívánunk a' Lordnak a' maga próbatételéhez, és hogy azon Ország, melyben a' szabadság a' maga származását vette, a' gyalázatos elnyomattatás alól

lett felszabadulását azon sziget' lakosai között egynek köszönhesse, a' hol ezen szabadság legutóbb és legállandóbban meggyökerezett.“

A' Londoni Timesben 's utánna a' Párisi Csillagban 's másokban is, következő Levél találtatik, mellyet Lord Cochrané intézett, az Egyiptomi Basához Mohamed Ali ő Hatalmasságához: — „Az a' környülállás, hogy ti idegeneket veszték-fel magatokhoz tengeren száron való hadi szolgálatra; az az első-ségi jus, mellyet ti arra nézve veszték magatoknak 's gyakoroltok is, hogy idegen neutrális Státusokban hadi hajókat építették 's azokat ott emberekkel megrakjátok, Gőz-hajókat vásároltok, 's olly véggel, hogy ellenséges czelokra fordítsátok neutrális zázlókkal evező hajókat béreltek-ki, és hogy egy népet, mellyet az Ottomanus fegyverek soha egészen járom alá nem hajthattak, rabszolgaságra hurczoltok; mind ezek okot adnak nekünk azt hinni, hogy (bár akár melly felőlről tekintsétek is ti a' dolgot) az emberi nemzetnek kimívelt, kipallérozott és liberális része minden esetben örvendeni fog látván, hogy már most, azokhoz hasonló segedelmek, mint a' millyeneket ti eddig, fájdalom! az említett idegen neutrális Státusoktól kaptatok, a' vitéz, elnyomatott és szenvedő Görögöknek is vitettetni fognak; pedig a' mellyeknek haszna nem tsaka' Görögökre fog ki terjedni, mint hogy valameddig ti a' Keresztyén rabszolgákkal való, 's azon

kegyetlenségeknek gyakorlását, melly az emberi Charaktert megbélyegzi, meg nem szüntetik, vagy annak megszüntetésire nem kényszerítették, a' ti alattvalóitoknak mind addig szükségesképpen Barbarusoknak kell maradniok, 's egy olly állapot, a' melyből ezeket megszabadítani valósággal minden ember örömmel iparkodni fog.

„Igaz ugyan, hogy a' Keresztyén világ az utóbbi időkben a' Religióra nézve a' ti Hiteteknek sorsosai ellen nem fogott fegyvert: de azonban tsakugyan még se érzékenyült-el olly nagyon, hogy emez undorító tselekedeteket, mellyeket ti a' ti Keresztyén rokonaitok ellen naponként elkövettek, lágymelegséggel szemlélhetné; a' melly mindazáltal nem olly érzés, a' mellyel ellenetek vagy a' ti népetek ellen valamely ellenséges indulat volna öszszetoltatva, hanem sőt inkább az, hogy egy minden egyebet felyül haladó és köteles szolgálatottehessünk — azt tudni illik, hogy a' kimívelt világról azt a' gyalázatot lemosuk, hogy érzéketlenül és embertelenül segítségetekre volt abba', hogy egy egész Keresztyén népet kiirtsatok, 's rabszolgaságra hurtzóljatok; még pedig egy olly népet, a' melly azoknak a' Görögöknek maradéka, kiknek Génusok legfőbb alapot tett vala a' Litteratúrára és a' mesterségekre — a' kik eme' nemes emlékezet-szobrokat és épületeket készítettek, mellyeket az idő és a' Barbarusoknak mindent öszszerontó kezeik egészen még máig se tehetnek semmivé, és a' mellyek a' ti tsordanépeitek' kajbájikval öszsze hasonlittatva, legjobban kimutatják azt a' magasságot, mellyen valaha az ő mesterségeik állottak, valamint ellenben azt az alávaló állapotot is, melyben a' ti népetek a' vallási vakoskodásnak és Despotismusnak munkájik miatt még ma is epekednek.

„Valósággal, elég széles mező találhatna a' ti hazátokban, a' végre, hogy tehetségeiteket kifejthetnétek, mihellyest a'

szorgalmatoskodást, mesterségeket és tudományokat buzdítanátok, népetekben a' kimívelődést előmozdítanátok, 's a' személynek és tulajdonnak bátorságossá-téte-tésére nézve igasságos törvényeket szerez-nétek, a' mellyek minden nemzet' boldogságának alapját teszik. Ha pedig a' ti be-tsület-szomjózástok még ezen áldásokkal is meg nem elégedvén benneteket rá ven-ne, hogy tsak nem emberi erő felett való tettekre vetemedjétek, már így, parantsolataitokra a' távol lévő Oczéánások öszsze tsatolódnának egymással, 's a' földgolyó-bisának legtávolabb lévő végei egymáshoz közelítenének. Ezeket tselekedjétek, 's hal-hatatlaná teszitek neveteket, 's Egyiptom-bol kereskedési lerakodó piatz 's a' föld' golyobisának egyik leggazdagabb 's legbol-dogabb országa fog lenni. Melly véghetetlen ditsőség lenne ezen tselekedeteknek a' következése! Melly megvettetésre méltó ellenben egy tyrannus Hódoltatónak, és egy rabszolgákon uralkodó Hatalmasnak a' neve!

„Öröm volna benneteket úgy segíteni, mint jó és nagy tetteknek Szerzőjít; ellenben nagyon gyalázatos dolog a' ti mostani foglalatatoskodásaitokat megszenvedni, és nagy gyávaság megengedni, hogy a' neutrális keresztyén nemzetek' érzéketlen 's elpártoló fiaiknak megengedtetik a' Barbarusságot gyalázatos nyereségért örökösíteni, a' melly nyereség abból háromlik réájok, hogy a' keresztyéneknek rabszolgaságra való hurtzoltatásában segítségül vagynak; a' hol azok eladattatnak.

„Ezen kegyetlen embereknek vetjük Én, és az én Társaim elejikké a' verekedésre kihívó kesztyűt, 's fellívánjuk őket a' véllünk való megviaskodásra, olly reménséggel lévén, hogy vélletek együtt ők is által fogják valóságos jóvokat 's a' magok nagy megtévedését látni, 's más útra fognak térni minekelőtte késő lenne.

„Távozzatok-el Görög Országának Clasikus szent földjéről. Szünjetek-meg felnyársolni, megégetni és nyúzni ezen népet! Szünjetek-meg viselős aszszonyoknak (óh emberiség' gyalázatja!) hasokat felhasítani, és onnat kiszaggatott gyermekeiket ösze darabolni, 's egyéb még ezeknél is gonoszabb dolgokat elkövetni, a' mellyek rettentőbbek, hogy elé lehetne őket beszélni.... Botsássátok-el a' Keresztyén rabszolgákat... járjatok betsületes és megvilágosodott úton: és mi elő fogunk beneteket a' ti iparkodásaitokban segíteni. Ellenben, ha ezután is úgy tesztek mint eddig tettetek, így számot tarthatnak a' szolgálatotokban lévő kegyetlen gyilkos bándák a' mi ellentállásunkhoz, 's ahoz is, hogy mi minden hajójitokat, mellyeket keresztyén Státusoktól kaptatok vagy vásároltatok, neutralizálni fogjuk. Halljátok-meg mit mond az Úr, ki rajtatok Uralkodik, azon Profétziában, melynek most be kell tellyesedni: — „Jaj azoknak, kik Égyiptomba mennek segedele, mért és oltalomért. És az Úr kinyújtja kezeit, hogy a' Segítő megtántorodjék, és az a' kinek segíteni akart, elessék, 's mindnyájok együtt elveszzenek.“ (Ésaiás „31. Rész).

„A' helyett, hogy a' keserűségnek, mellyet utóljára is tsakugyan néktek kell meginnotok, poharát tsordúltig tele töltitek, melly bámulásra méltó módon használhatnátok népeiteket és kintseiteket! melynek elpazérlása néktek így tsak egy Barbarus Következőt nevel 's Égyiptomnak szolgálatját hosszabbítja.

„A' Keresztyének, kik arra hívatattak, hogy szenvedő rokonait kiszabadítsák, imádkoznak, hogy ti, ha az emberiség és okosság' törvényeihez szabjátok magatokat, sokáig éljete, 's hogy a'-mint felvilágosodattabbak is vagytok mint Őseitek voltak, úgy emberiségesebbek (emberibbek)

és igasságosabbak is legyetek, mint ők voltak.“

A' Londoni Kurír, maga se tagadja, hogy Lord Cochrané ilyen levelet ne küldött volna az Égyiptomi Vice-Királyhoz Ali-Basához; sőt ezt ő maga is kiadta; fel se hozott ellene semmi megczáfoló ellenvetéseket: hanem inkább tsak tréfálódva gunyolódik véle. E' féléket mond néki, vagy inkább nem néki, nem Cochranénak, hanem inkább azon Ujságleveleknek, millyen a' Times, Sun, 's mások, a' kik úgy hirdették ki ezen levelet, mint valamelly valódi (seriósus) dolgot: — „

„Olvasójink (mond a' Kurír) esmerik már azt a' Sentimentalis ügyetlenséget, a' Lord Cochranétól Muhamed ó Hatalmaságához az Égyiptomi Basához küldött levelet. A' mi Times nevű Ujságunk ezt egy „Nemes Oklevélnek“ nevezi. Mi eleintén olly együgyűk valánk, hogy az egész levelet tsak egy ostoba tréfának tartottuk. Mostan pedig, midőn bizonyossá tétetődénk, hogy ez valósággal az, a' minek kiadatik, tudniillik hogy a' Lord Cochrané levele az Égyiptomi Basához, valósággal alig tudjuk miként fejezzük ki magunkat ezen nemes szív-kiömlésre nézve. A' leggyávább firkálásnak nem akarjuk nevezni, azért, mert kitudja, valyon a' mi Collégánk, a' Times, a' ki szerentségek tartotta lenni magát, azért, hogy első lehetett a' ki ezt kihirdette, nem fogná-e elkivánni tőlünk azt a' just, hogy ő lehessen ennek a' Magyarázója és nem mi. Hogy mindazáltal valami betsületest mi is szolljunk rolla, azt mondjuk, hogy ebbe' egy épületes Prédikátzió 's egyszersmind egy valóságos Matrózi, vagy Matrózhoz illő okoskodás találtassék. Hol és mikor iratathatott, nem lehet észre venni belőlle; arról se tudósít a' Collégánk, a' Times, hogy mitsoda alkalmatosságon szolgáltatták a' Basa' kezéhez ezen megintó levelet,

létség-kivül a' Kis-postán. Ő Hatalmassága a' Basa gyanithatóképpen sok tudományra fog ezen írásban, de kiváltképpen azon helyen találni, melly a' Bibliából hozatik-fel és köttetik az ő Hatalmassága' szívére. Nagy foganattal fog ez dolgozni a' Basa' szívére! Ha épületesek nem lesznek, így szoll Times Colléga, a' Biblia' szavai a' Basára nézve, majd ekkor osztán elfogja a' Mátróz vetni, vagy mint maga Cochrane szoll: El fogjuk vetni Én és az én Társaim, a' Meghívás' kesztyűjét, 's meghívjuk ő Hatalmasságát a' megverekedésre, duellumra! A' Times levelek gyanithatólag azt gondólják, hogy az Egyiptomi Basának valami Zseb-bibliája lehet, hogy akár mikor elé veheti 's rányithat a' czitált helyre. De hát ki ez az Én, és kik az ő Társai, kik a' meghívás' kesztyűjét Ali Basa' elibe akarják vetni? — Hogyan lehet az e'féle gyávaságokat, mint fontos dolgokat a' világ előtt úgy hirdetni-ki? Hogyan lehet ezen levélről mondani, hogy ebben legkissebb indulatosság ne találtassék, és hogy ez a' maga-megtartoztatásnak valóságos remeke legyen? Mi úgy ítélünk, hogy nem mondhatjuk-meg ezen levélnek igazabb nevét, mint ha érthetetlen fetsegésnek nevezzük.“

El úta-zék tehát egyszer ez a' Szerentsekeresső Admirális, a' kinek elevezéséről némelly Írók illy sokat, mások illy keveset tartanak! — Elindulása előtt, mint mondják, olly feltételre lépett a' Londonban lévő Görög Biztossággal, hogy ez neki az ő személlyes megjutalmazására 35,000 font Sterlinge-eket (350,000 forintokat) adjon; de előre nem merte által adni a' Biztosság a' summát, hanem Baronet Burdett-hez tette-le addig, míg bizonyos hír nem érkezik, hogy az Expeditióhoz tartozó hajók a' Levántéra már eljutottak volna. Tsak, ekkor tarthatja Cochrane az ígértetett summát a' magáénak.

Török Birodalom.

A' Konstanzinápolyból Jun. 22-dikén indult levelekben illy megjegyzések találtatnak a' Jantsároknak utolsó történeteikről: — „Ez egy nagyon véres támodás vala, 's a' Szultánnak állhatatossága, 's az előre megtétetett jó eszközöknek bölts elintéztetése nélkül könnyen a' Török Birodalomnak felfordulása következhetett volna belőlle, így pedig, véres de nem sokáig tartott tsatázás után a' Jantsárok' sergének tellyes semmivé-tétetődése leve belőlle.

„Ámbár a' Jantsárok' fejei nem tsak a' Tanátskozásokban megígérték vala, hogy megegyeznek ezen seregnek új módi elrendeltetésében, hanem megegyezéseseket még aláírásaik által is megerössítették vala: mindazonáltal már mindjárt az első új módi katonai gyakoroltatás alkalmatosságával kimutatták azt a' Jantsár tsapatok, hogy nem szeretik őket; nyakaskodni kezdtek tisztjeik ellen; a' nyakaskodásból még azon napon és éjjel pezsgés következett. Jun. 14-dikén estve már tolongások szemléltettek a' fegyveresek között, 's még azon éjjel nyilvánosságos támodás lett a' tolongásokból. Éjféltájban tulajdon Vezérére az úgy nevezett Kapuszi Agára ütött egy Jántsár sereg: de a' ki még időt nyert arra, hogy a' Porta' palotájába a' Nagy Vezérhez beszaladhasson, külömben kivégezték volna az életből. Nem boldogulván az Aga' személlye ellen, a' házán és familiáján állottak boszszút. Minden hozzátartozókkal nagyon rútul bántak. Onnét a' Mohamed-Ali Basa' Ágenssihez Reschid Efendihez vették meneteljeket, a' ki tsak most jött vala vissza Moreából, és a' ki a' Jantsárok előtt mint az új intézeteknek legbuzgóbb előmozdítója, úgy vala esmeretes, 's ezért felettebb gyűlöltetett tőlök. Hanem szerentséjére e' se lévén a' házánál, életben maradott, hanem

a' háza lehető képpen kiprédáltatott és elpusztított.

„Azonközben a' legnagyobb Jantsár tsapat is elé kezdett vala nyomakodni a' Porta' palotája felé, a' Nagyvezérnek meglepésére: de a' ki a' hozzá szaladott Jantsárok' Agája által már megintetve lévén, familiájával 's egész házanépével együtteltávozott vala a' Császári palotából, 's a' Szerally szomszédságában a' kikötőhely felé valami Jali-Kösk nevű bátorságos helyre vonta vala meg magát, hol az Országlószékek tartó seregek, azalatt míg a' támadók a' Porta' palotájának kiprédálásában foglalatoskodtak, vagy a' kortsmákra menvén minden féle tilalmas tettekre vetemedtek volna, össze gyülekeztek.

Azok a' Jantsár tsapatok, mellyek kaszármákban laknak, virattkor mind ki gyülekeztek a' kaszármák' közepén találtató Etmeidan nevű piatzra főző üstjeikkel együtt 's a' városnak minden részein kikiáltatták, hogy a' Jantsárok mindenünnét oda gyülekezzenek össze. Hasonló szorgalmatossággal megtett az alatt az Országlószék is minden intézeteket; a' Nagyvezérnél a' Jali Kösknél számos seregek gyülekeztek össze. A' Császár Mahmud a' maga nyári lakhelyéről a' Szerallyba sietve bemenvén maga személyesen fegyverbe öltözött 's minden rendeléseket maga intézett-el, a' mellyek szerént a' seregek minden felől megindultak 's azon Atmeidan nevű piatz felé vették útjokat, hol a' Jantsár seregek táboroztak. A' Mohammed' zászlója az Ahmed moschéja' elibe kiszuratott, 's minden utzákon kikiáltották az arra rendeltetett emberek, hogy minden igaz Muselmán fegyvert fogván siessen a' Proféta Zászlójához. Azonnal minden felől meg is indult a' fegyveres nép a' kinevezett helyek felé, 's mindenek megesküdtek, hogy a' Császárt és trónust utolsó tsepp vérekig oltalmazni meg nem szün-

nek. A' Császár' eltökéllettsége mindenekben hasonló vitézi tüzet gerjesztett-fel.

„Hasonló meghívást intéztetett Mahmud a' támadókhoz is; három ízben kínáltatta-meg őket, hogy térjenek vissza a' Proféta Zászlója alá: de ők mindenkor tsak azzal igazították-el magoktól a' jó intést, hogy addig be nem fogják a' Szultán' parantsolatait tellyesíteni, valameddig az új katonai rendelések el nem töröltetnek, 's míg nekik a' Nagyvezér, a' Hussein Basa, a' Jantsárok' Agája 's a' Reschid Efen-di fejek ki nem adattatnak: hanem Mahmud Császár nem követvén a' III-dik Szelim' lágy szívűségét, melynek azután szomorú áldozatjává lett, tüstént parantsolatot adott Hussein Basának, hogy minden alatta lévő seregekkel egyenesen üssön réa' a' Jantsárok' táborára, minekutánna a' Mufti a' maga Fetváját előre botsátotta volna, melly által a' megátalkodott támadókat halál fiainak lenni kihirdette.

„Vévén Hussein a' parantsolatot, ő azonnal kettőzött lépésekkel rájuk rontott a' támadókra, a' kik előtte meg nem állhattak, hanem hátat adtak 's kaszármájokba vonták-be magokat — a' Hussein' serei a' kapuknak néhány ágyugolyóbisokat botsátván azokat betörték, a' kaszármákba berontottak, a' támadókon kevés veredés után erőt vettek, 's mind ezeknek. minekutánna a' kaszármák meggyújtattak 's ezekről a' tűz más néhány szomszéd házakra is kiterjedett volna, az égő kaszármák 's házak körül rettentő mészárlás lett a' következése. Azokat, kiknek házaik elégték, bizonyosokká tétette a' Császár, hogy meg fogja kárvallásaikat fordittatni.

„Tsak kevés órákba telt a' Jantsárok' sorsának tellyes végső elhatároztatása. A' támadók' vesztését, kik vagy kard 's golyóbis által megöltetettek, vagy össze égtek, 2—3 ezer emberekre teszik, melyhez képeest a' Császárral tartóké nagyon kevesből állott. A' kaszármákban feles kints

találtatott, melly mind a' győzedelméseknek engedtetett. A' megveretett sereg minden felé szellyel futott, de mindenütt felkerestetett 's magát mindenütt megadni kéntelenítettett.

„A' következett napon, 16-dikban, már nem Jantsároktól, hanem ágyúzó katonaságtól kísértetve ment M a h m u d Császár a' moschébe közönséges imádságra; a' Ministerium pedig a' Nagyvezérnek, Hussein Basának 's a' Muftinak előlülések alatt azon Atmeida piatzán, hol előbb a' Jantsárok táboroztak, törvényszéket tartott, 's mindazokra a' Jantsárokra, a' kik fegyveres kézzel találtattak, halálos ítéletet mondott, melynek keménységét kiváltképpen azok a' tisztiek érezték, kik az új rendelést magok is aláírták 's arra meg esküdtek volt. Ezeknek megítéltetése nem sok időbe került; a' kevesebbé bűnösök fogságra vitettek. Még 17-dikben is folytatta munkáját ezen fő ítélőszék, 's az alatt egy Proklamátziót is hirdettetett-ki, melynek ereje szerént a' Jantsár sereg örökre eltöröltetett, a' Jantsár nevezet megátkoztatott, 's a' Birodalom és Islám' védelmeztetésekre, A s k e r i M u h a m e d i j e nevezet alatt, Reguláris és Gyakorlott seregek hozattattak-bé.

„Meghívtak a' Konstánczinápolyi tsendes Polgárok, hogy három napokig bezárva tartott árus boltjaikat már most haladék nélkül nyissák-ki, 's közönséges foglalatosságaiknak lássanak utánna. Többé se Jantsár ruhát látni, se a' Jantsár nevezetet hallani nem lehetett. A' Jantsár kaszármák mindenestől össze rontattak. A' Jantsár Regementek' címereit a' Mufti közönségesen megtapodta; egy szóval még az emlékezete is semmivé tétetett ezen valaha igen rettenetes seregnek. Most már minden strázsaházaknál és a' város 24 kapujin, tsak ágyúzó állanak strázsát.

Újabb Tudósítások.

A' Globe és Traveller nevű Londoni ujság azt jegyzi-meg a' Lord C o c h r a n e leveléről, mellyet ő az Égyiptomi Basához írt, hogy az, ő Uraságától egy barátja' kezébe adattatván, e' hirdette-ki az Ujságlevelekben. Lord C o c h r a n e olly módon beszélt barátjaihoz, hogy legkissebbet se látszott kételkedni plánumainak szerentsés végrehajtatássokrol. A' magával vitt Gőzhajók között az egygyik mind tsupa hatvannyóltz fontos olly ágyúgolyóbisokkal van terheltetve, mellyek egyenesen tsak ezen czélra öntettettek.

Tudjuk, vagy legalább már több ízben kihirdették az Ujságlevelek, hogy Nápolyi-di-Románia úgy meg van fegyverrel és minden egyéb hadi Munitzióval töltve, mint ha tsak egy fegyveres vagy hadi magazinum volna, 's pedig, ha igaz a' mit most olvasunk az ujságokban, mind ezek Angliából küldettettek oda, melly úgy eshetett-meg az Országlószéknek még ma is fennálló tilalmazása mellett, hogy a' tereh, Ámérikába Ney-Yorkba szándékozó hajókra rakatott-fel, hanem elindulássok után más hajókra rakattattak, 's Nápoliba vitettettek. Így nem sértetett-meg az Országlószék' parantsolatja, 's a' hadi készületek még is megérkeztek Nápoliba.

Frantzia volt Revolútzziós Generális Lallemand is Görög hadi szolgálatra lépett mint mondják, 's mint ezt is mondják, jó summák vagynak segedelmére rendeltetve. Kiktől? ezt nem mondják. Ő most Északi Amérikában két Fregátoknak vásárlásában foglalatoskodik. Feltett czélja az, hogy a' nyáron, túl evezzen a' Középtengeren, társaival együtt.

Franciaország.

A' Frantzia ujságokban illy Akta találtatik Rio-de-Janerióbol: — „Don Pedro

Isten' kegyelméből és a' népnek megegyező 's helybehagyó kiáltására Brasiliának Constitúziós Császára és mindenkori Oltalmazója: hírül és tudtokra adjuk minden alattvalójinknak, hogy ezen Cs. Birodalom béli kamarák öszszetsatolódva minket meghívtak, hogy a' Constitúziós Aktára, mellyet mi megfontolás végett elejikkbe terjesztettük vala, esküdnénk-meg 's alattvalójinkat is eskedtetnők-meg; azt a' kívánságot is hathatósan kinyilatkoztatván ugyan ők, hogy ezen Akta, mellyet ők tellyesen helybe hagynak, 's a' melytől ők a' magok személyes és közönséges politikai boldogságokat várják, Birodalom Constitúziójának tartattassék. Erre nézve mi megesküszünk a' mondott Aktára, olly czéllal, hogy az ezen Birodalom jövendőbéli Constitúziós 's Törvényének tartattassék, hogy a' szerént kormányoztassék. Ezen Constitúzió így következik: (Most itt nints fel-tétetve) Mi megparantsóljuk minden Tisztikaroknak, hova e' dolog tartozik, hogy ezen Constitúziót esmerjék, 's másokkal is esmertessék-meg, arra esküdjenek, 's másokat is eskessenek-meg, 's azt hajtsák és hajtassák végre tökéletesen. A' Birodalom' Ministere ezen Aktát nyomtattassa- 's hirdettesse-ki 's minden felé küldözze széllyel. Költ Rió de-Janeiróban Márcz. 25-dikén 1826-ban. Alá-írta: a' Császár.

Joao-Severiano-Maciel-da-Costa.

„A' Császár esküvése: Esküszöm, hogy a' Catholika, Apostoli, Romai Religiót, 's a' Császári Birodalomnak egészségét és megoszolhatatlanságát oltalmazom, 's a' jelenlévő Constitúziós Aktát, mellyet én a' Nemzet' elibe terjesztettem, mellyet a' Nemzet elfogadott, 's a' melyre mint Birodalom' Törvényére való mennél hamarabbi megesküvést kívánta, mint a' Brasiliai Nemzet' Politikai Constitutzióját, megtartatom. Esküszöm, hogy a' Cs. Birodalomnak minden Törvényeit tiszteletben tar-

tom és tiszteletben tartatom, 's Brasilia köz jóvának előmozdittatásán minden erőmmel iparkodni fogok.“

B é c s.

Császár és Király Ő Felsége illy Felséges kézírással való levelet méltóztatott Koháryné Ő Herczegasszonyához botsátani: — „

„Kedves Koháryné Herczegasszony!

„Az a' szerentsétlen eset, melly Herczegasszonyodat és Familiáját érte, engem' mélyen megilletett. H. Asszonyod egy mindenektől tiszteltetett, Nemes és egyenes szívü Familiaatyát, Én és a' Státus pedig egy leghüségesebb Szolgát vesztettünk-el benne.

„Az ő hasznos szolgálataira, mellyet illy sok esztendő alatt bizonyított a' Státus eránt, valamint az én személyemhez mutatott hűségére való megemlékezés, soha ki nem fognak oltódni az én emlékezetemből. Tarttsa ezen bizonyossátételt Herczegasszonyod a' boldogult Férje' szolgálataival való tellyes megelégedésem jelének 's légyen örökre bizonyos az Én kegyelmem és jó indulatom felől.

„Költ Laxenburgban Julius 2-dikán 1826-ban — „ „Ferencz.“

A' Hébe' Segéd társaihoz.

Igaz Sámuel től véletlenül fosztam meg bennünket a' halál, 's így az ő Hébéje is megszűnik. Kérem azokat, a' kik ennek folytatását óhajtják, 's kedves kötelességöknek ismerik fenntartani a' lelkes, tudós, 's szeretetre-méltó szerénységű férfi emlékezetét, hogy dolgozásaikat tétessék-le minél előbb Pesten Tek. Szemere Pál, Debreczenben Tek. Péczeli József Urak' kezeikben, de leveleiket lepecsételve, 's az én nevemre megjegyvezve.

Kazinczy Ferencz.

A pénzfolyamat Julius' 10-dikén;
közép ár:
 A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 90 13/16
 Az 1820-béli sorsosok, — —
 Az 1821-béli hasonlók, 115 1/8
 Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligá-
 tzióji, 43 5/8 forint. keltek, mind C. ben.
 A' Bankó Aktziák keltek 1083 3/10 forinton
 Conv. Pénzben.

Magyar Ország.

Szepsiből Junius 29-dikén 1826.

E' folyó hónapnak 27-dikén 12 óra előtt; itten Szepsibe a' Város' felső végén a' napnyugotti oldalon, szerentsétlen tűz támadván 68 házak, 46 istálók, 5 csűr, és 29 szín nem külömben a' temetőbe volt oratórium öszvességel 149 darab épületek, egy óra alatt a' tűznek prédájává lettek, a' dühösködő lángok idejében Jászóru hol hivatalbéli ügyekben foglalatoskodott, a' mi nagy érdemű, és igen szeretett Fő Bíránk, szegények atya, Bizaki Pük y Antal Úr, ide repült, és a' szomszéd helységekből számos szekereket, és embereket bé hajtattván, azok minden iparkodásokat, a' tűznek meg óltására fordították, de mind a' mellett is illy tetemes kárt szenvedtek, ezen városnak azon szerentsétlen lakossai.

Ezen szerentsétlenségbe, különös egy szerentse volt az, hogy a' szél meg nem fordult, másik pedig, a' helybéli Lovas Kapitány Herczeg Svartzenbergnek ezen szerentsétlen emberek megszabadítására, mind maga személyébe, mind pedig katonai által, tett példa nélkül való, és elégi se meg nem köszönhető, se meg nem ditsérhető tselekedete.

Ugyan is a' Herczeg maga, azután pedig Valentsits Hadnagyal elsők vol-

tak, a' házak tetején, és a' napkeleti oldalon nem tsak egy házat meg mentettek, de általa a' már fel felé gerjedt, és a' Parochiához közelgető tüzet is meg szakították, és meg szüntették, a' Katonákat nem tsak a' helybélieket de Tornán fekvő két czugott tisztelt Kapitány Úr fél óra alatt, mindenestől bé parantsolván mind az all tisztek mind a' Köz vitézek néki vetkezvén 's mindeniknek kezibe fejsze vagy kapu lévén, annyira dolgoztak a' mennyire illyen alkalmatossággal az emberi erő engedhette — a' várták ki rendeltettek, és a' szerentsétlen lakosok által házaikból ki kapkodott 's Budva partra ki rakott bútorokra olly szorgalmatossan vigyáztak, hogy azokból legkissebb sem veszett-el — a' Herczeg maga is egy ingre vettkezett, a' házokból a' mit lehetett maga is hordott, ugy hogy a' midőn egy házból, melynek kéménye éppen akkor szakad'le, az ablakon ki bűni kénytelenitetett, az oldalán egy, a' karján pedig több sebeket kapott — de azért egész estig a' tűz helyétül el nem távozott — a' nagy lelkek és hősek illy nemes tettek által külömböztetik-meg Fényes származásokat.

El-adó Holic si barmok.

F. e. Augustus 16, 17, 18-dik napjain dél előtti 9 órától kezdve Cs. Kir. Holic si Mulató Kastélyban nevezetesebb számú eredeti Spanyol Kosok, gyapjastól, és anya-birkák, tenyésztetésre alkalmatos tinom fajtájú anya-birkák, ürűk, fejős tehének, bikák, és borjak fognak kész fizetésért a' többet ígérőknek el-adattatni. — A' Cs. Kir. Uradalmak' Fő-Igazgatói Hivatalától Bécsben 1826 ban 15-dik Juniusban.